

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๖.๕/ว. ๖๗

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางการเรียกเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ซึ่งผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทได้รับไปเกินสิทธิสงคืนคลัง

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ ผู้บัญชาการ อธิการบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว ๘๑ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

ตามที่กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้ตรวจสอบฐานข้อมูลการเบิกจ่ายเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ในระบบบำเหน็จบำนาญแล้วพบว่า มีผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทที่มีสถานะเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับ ช.ค.บ. ตามพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปเกินสิทธิหรือโดยไม่มีสิทธิ จึงได้งดจ่าย ช.ค.บ. ในกรณีดังกล่าว และให้ส่วนราชการผู้เบิกแจ้งให้ผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาท คืน ช.ค.บ. ที่ได้รับไปเกินสิทธิหรือโดยไม่มีสิทธิแก่ทางราชการ พร้อมทั้งได้กำหนดแนวทางในการผ่อนชำระหนี้กรณีไม่สามารถ คืน ช.ค.บ. ได้ทั้งจำนวนตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า กรณีปัญหาของผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทที่ได้รับ ช.ค.บ. ไปเกินสิทธิหรือได้รับไปโดยไม่มีสิทธิแล้วต้องมีการเรียกเงินสงคืนคลังดังกล่าว เกิดขึ้นเนื่องจากหลายสาเหตุด้วยกัน การเรียกให้ผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทต้องคืน ช.ค.บ. ที่ได้รับไปเกินสิทธิหรือโดยไม่มีสิทธิทั้งจำนวน โดยมีได้รับฟังข้อเท็จจริงให้ครบถ้วนว่า การได้รับ ช.ค.บ. ไปเกินสิทธิหรือโดยไม่มีสิทธินั้นเกิดจากสาเหตุใด และความสุจริตของผู้รับ ช.ค.บ. มีมากน้อยเพียงใดแล้ว อาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นได้ ประกอบกับในการเรียกคืน ช.ค.บ. จากผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาท ซึ่งส่วนราชการอยู่ระหว่างฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรม ในบางคดีได้มีการโต้แย้งเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล และได้มีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ให้คดีเช่นนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเรียกคืน ช.ค.บ. เป็นไปโดยถูกต้อง เป็นธรรม และชอบด้วยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ในการเรียกคืน ช.ค.บ. จากผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทดังกล่าว ขอให้ส่วนราชการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กล่าวคือ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ ให้คำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นกับประโยชน์สาธารณะประกอบกัน และในกรณีที่เพิกถอนโดยให้มีผลย้อนหลัง การคืนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ที่ผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ไป ให้ระบบบัญชีว่าด้อยละกมิควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยหากผู้รับประโยชน์ได้รับเงินเป็นจำนวนหนึ่งไว้โดยไม่สุจริตแล้ว ก็ต้องคืนเงินที่ได้รับไว้ทั้งจำนวน แต่หากได้รับไว้โดยสุจริตแล้ว จึงต้องคืนลามิควรได้เพียงส่วนที่ยังมีอยู่ในขณะเมื่อเรียกคืน ตามบทบัญญัติมาตรา ๔๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ เมื่อส่วนราชการพิจารณาตามแนวทางดังกล่าวแล้วให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีที่ ...

๑. กรณีที่ผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทซึ่งได้รับ ช.ค.บ. เกินสิทธิไปโดยสุจริต ได้ยอมรับสภาพหนี้และนำเงินมาคืนแก่ทางราชการแล้วทั้งจำนวน ให้ถือว่า เงินที่ได้คืนแก่ทางราชการทั้งจำนวนแล้วนั้น เป็น ช.ค.บ. เกินสิทธิซึ่งผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทเหลืออยู่ในขณะที่ถูกส่วนราชการเรียกคืน

๒. กรณีที่ผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทซึ่งได้รับ ช.ค.บ. เกินสิทธิไปโดยสุจริต ได้ยอมรับสภาพหนี้และอยู่ระหว่างผ่อนชำระตามนัดหนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว ๘๑ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ให้ถือว่า เงินที่ได้ผ่อนชำระคืนแก่ทางราชการไปแล้วนั้น เป็น ช.ค.บ. เกินสิทธิ ซึ่งผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทเหลืออยู่ในขณะที่ถูกส่วนราชการเรียกคืน และให้ผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทหลุดพ้นจากภาระการผ่อนชำระหนี้ นับแต่วันที่ส่วนราชการได้มีผลการพิจารณา

๓. กรณีที่ผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทซึ่งได้รับ ช.ค.บ. เกินสิทธิไปโดยสุจริต ยังมีได้คืนเงินตามจำนวน ช.ค.บ. ที่ได้รับไปเกินสิทธิแก่ทางราชการ ให้ส่วนราชการพิจารณาดำเนินการเรียกคืน ช.ค.บ. เกินสิทธิจากผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทเพียงเท่าที่ยังเหลืออยู่ในขณะที่ได้เรียกคืน หากไม่มีเหลืออยู่ในขณะที่ได้เรียกคืน ก็ให้ยุติการเรียกคืน ช.ค.บ. เกินสิทธิจากผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาท

๔. กรณีที่ส่วนราชการอยู่ระหว่างดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกคืน ช.ค.บ. เกินสิทธิจากผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาท หากผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทได้รับ ช.ค.บ. เกินสิทธิไปโดยสุจริต ก็ให้ส่วนราชการพิจารณาดำเนินการเรียกคืน ช.ค.บ. เกินสิทธิจากผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทเพียงเท่าที่ยังเหลืออยู่ในขณะที่ได้เรียกคืน หากไม่มีเหลืออยู่ในขณะที่ได้เรียกคืน ก็ให้ยุติการดำเนินการทางคดีเพื่อเรียกคืน ช.ค.บ. เกินสิทธิจากผู้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณริศ ชัยสุตร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้และหนี้สิน

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๖๗

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๖๗